

Verksamhetsplan 2018 Stockholms Hamn

Innehållsförteckning

Sammanfattning	3
Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar	3
1. Ett Stockholm som håller samman	5
2. Ett klimatsmart Stockholm.....	7
3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm	11
4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm	12

Sammanfattning

Analys av ekonomisk utveckling och verksamhetsförändringar

Stockholms Hamnars dominerande godsvolymer finner vi mellan Sverige och Finland. Den för Stockholms Hamnar så viktiga finska marknaden visar nu tillväxt. Även de övriga marknaderna runt Östersjön som trafikeras via Stockholms Hamnar visar fortsatt tillväxt. Detta driver i första hand godsvolymerna.

Sveriges ekonomi visar på fortsatt god BNP-tillväxt. Enligt Konjunkturinstitutet driver den expansiva budgeten på tillväxten och sysselsättningen nästa år. De ljusa utsikterna för industrin ökar också investeringarna betydligt och exporten blir en stark tillväxtmotor. Samtidigt hålls uppgången tillbaka av den tilltagande bristen på arbetskraft med rätt kompetens. Trots bristen på arbetskraft tar löneökningarna inte fart nämnvärt och inflationen, som de senaste månaderna stigit till över 2 procent, faller tillbaka igen nästa år.

Det är några förändringar i Nynäshamn på färjesidan som får effekt på budgetåret 2018. Stena Line startade en ny trafiklinje mellan Nynäshamn och Gdynia i oktober 2017. Linjen kommer i första hand generera godsvolymer. Bedömningen är att Destination Gotlands nya fartyg kommer i trafik under september 2018. Gotlandsbåten däremot kommer inte att ha någon trafik under 2018.

Rederiet Finnlink, som trafikerar Kapellskär, väntas i april 2018 sätta in ett större fartyg på sin linje mellan Nådendal och Kapellskär.

En fortsatt hög sysselsättningsgrad i Stockholmsregionen ger fortsatt skjuts åt lokalmarknaden. En marknad som visar på bra siffror för 2018. Dock är det störst efterfrågan på moderna yteffektiva lokaler. Vakansgraden i Hamnens fastighetsbestånd förväntas under budgetperioden öka något från nuvarande fyra till fem procent. Hyreshöjningar för merparten av Stockholms Hamnars hyresavtal regleras av förändringen i konsumentprisindex. I budgeten är ökningen beräknad till 1,5 procent.

På projektsidan domineras budgetåret av den fortsatta byggnationen av Stockholm Norvik Hamn. Under året upparbetas 910 Mkr.

Det budgeterade resultatet på 90 Mkr motsvarar ägarkravet för 2018.

Investeringar

Stockholms Hamnar genomför ett antal omfattande projekt för att möta regionens behov av effektiv hamnkapacitet i ett långt perspektiv. Investeringarna i byggnader, anläggningar och inventarier beräknas 2018 uppgå till 1 173 Mkr. Av det totala investeringsbeloppet avses 909,5 Mkr investeringar i Stockholm Norvik Hamn, 251,2 Mkr i övriga anläggnings- och fastighetsprojekt samt 12,2 Mkr i maskiner och inventarier.

Stockholm Norvik Hamn

Byggstart för projektet, Stockholm Norvik Hamn, skedde den 16 september 2016. Arbetet med den nya hamnen fortsätter under 2018 och investeringen för projektet beräknas för året att uppgå till 909,5 Mkr. Den nya hamnen, som har sitt läge strax norr om den nuvarande hamnen i Nynäshamn, planeras att stå färdig som containerhamn och rorohamn år 2020. Efter att sprängningar av berg och jordförstärkande arbeten har gjorts börjar det nu bli dags att påbörja

kajarbeten, arbete med tullvisitationsbyggnad och en bro som ska byggas på hamnplan. Den exploaterade ytan är, fullt utbyggd, 44 hektar med en kajlängd på cirka 1 400 meter och maxdjupet vid containerkajerna ligger på 16,5 meter.

Under 2018-2019 kommer ett nytt projekt, Logistikytor Norvik, att fortgå parallellt med det stora Norvikprojektet. Projektet syftar till att säkra 15 tusen kvadratmeter utanför hamnens ISPS-område för uthyrning till bolag som servar näringen, då det inte längre är sannolikt att NCC kommer att tillhandahålla ytor för logistik tjänster kopplade till hamnverksamheten när Hamnen öppnar 2020. Projektet förväntas tas i drift i slutet av 2019 och upparbeta totalt 27 Mkr, där all investering kommer att ske under 2018.

Stockholm

Investeringarna i Stockholm (exkl Norvik) förväntas uppgå till 199 Mkr under 2018. De största investeringarna som ska göras under 2018 avseende anläggningar är bland annat tre tredan påbörjade projekt; en utvidgning av Viking Lines incheckningsyta vid Stadsgården, renoveringen av kaj 1 samt komplettering av erosionsskydd och betongreparationer på kaj 3 i frihamnen. Nytt projekt som kommer göras under nästa år är en kajrenovering samt en ny brygga vid Masthamnen.

Några av de större investeringarna som kommer göras på fastighetssidan är bland annat renovering av hissar i magasin 6, ett projekt som kommer fortlöpa under flera år. Utbyte av brandlarmen i Frihamnen, som påbörjades under 2017, kommer att fortsätta även under nästa år. Ventilationen i Magasin 2 ska ses över och en hyregäst Anpassning i Magasin 3 ska göras. Det ska också göras en del åtgärder efter projekt Värtaterminalen.

Kapellskär

Under 2018 beräknas investeringarna uppgå till 35,1 Mkr vilket är att jämföra mot prognosen för 2017, 22,6 Mkr. Ökningen av investeringarna för 2018 är på grund av att Kaj 3 är i behov av reparationer, vilket kommer att göras under 2018 och 2019, projektet beräknas upparbeta 20,0 Mkr under nästa år. Som effekt av det stora utvecklingsprojektet finns det också 5,0 Mkr avsatt för driftsättning av projektet till nästa år. 2018 planeras också Unison att installeras i terminalen i Kapellskär. Även en del mindre projekt som skyltutbyte och utbyte av brandlarm planeras under nästa år.

Nynäshamn

I Nynäshamn fortsätter arbetet med att förbättra för passagerarna och att iordningsställa logistikytorna, man gör sitt bästa för att få plats på en för trång yta. Under 2018 beräknas investeringarna i Nynäshamn att uppgå till 28,6 Mkr. Det är bland annat en passagerargång vid färjeläge 2 som utreds hur det ska bli bättre tillgänglighet för gående passagerare. Man ser också över erosionsskyddet på alla kajer samt slänter i Nynäshamn. Skyltning kommer att göras både ute i områdena samt inne i terminalen och man ska också se över brandskyddet i terminalen. Några av inköpen som är tänkta att göras är bland annat en trossföringsbåt och sopstation.

1. Ett Stockholm som håller samman

1.3 Stockholm är en stad med levande och trygga stadsdelar

Lokala utvecklingsprogrammen (LUP) och Fokus Skärholmen

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta utifrån framtagna CSR-strategier (Corporate Social Responsibility) för att ytterligare fokusera verksamheten mot ökad social hållbarhet. CSR-strategierna ska konkretiseras genom aktiviteter i bolagens affärsplaner				Ta fram en plan för de delar i CSR-strategin som behöver genomföras.
 Fortsätta arbetet med pågående projekt och leda utveckling och leda upprustningen av stadens innerstadskajer med målet att de ska vara en del av den levande stadsmiljön	 Investering i projekt Norvik	910 Mkr		Genomför projektet Norvik enligt projektdirektiv
	 Underhåll av kajerna	43 Mkr		Genomföra investeringar och underhåll på anläggningarna
				Skapa en mer långsiktig och visionär beskrivning och vägledning hur vi kan utveckla verksamheten långs med innerstadskajerna
 Fortsätta delta i utvecklingen av person- och kollektivtrafik på vatten	 Underhåll av kajerna	43 Mkr		
				 I samarbete med Stockholm Business Region AB, AB Stokab, Stockholms hamn AB, Stockholm Parkering AB trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden, starta ett projekt för att med ny teknologi styra flöden för att undvika trängsel för turistbussar
 Fortsätta tillgängliggöra stadens kajer och implementera kajstrategin	 Underhåll av kajerna	43 Mkr		I samarbete med stadens förvaltningar och bolag använda kajstrategin vid utveckling av stadens kajer

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Skapa en mer långsiktig och visionär beskrivning och vägledning hur vi kan utveckla verksamheten längs med innerstadskajerna
 Ha en väl fungerande krisberedskap med återkommande övningar, kontinuerlig beredskap för oönskade händelser samt en nära samverkan kring krishantering - inom stadens organisation och med externa aktörer				Ha en väl fungerande krisberedskap med återkommande övningar, kontinuerlig beredskap för oönskade händelser samt en nära samverkan kring krishantering - inom stadens organisation och med externa aktörer
 Säkerställa och utveckla goda förutsättningar för en klimatsmart och tillförlitlig varuförsörjning via sjöfarten till regionen	Godston	10 milj ton		Genomför projektet Norvik enligt projektdirektiv
 Vidta riktade åtgärder, kartlägga och initiera investeringar i den fysiska miljön inom det egna verksamhetsområdet för att minska antalet brott och öka tryggheten samt säkerställa trygghets- och säkerhetsperspektivet i stadsutvecklingsprocesserna				Vidta riktade åtgärder, kartlägga och initiera investeringar i den fysiska miljön inom det egna verksamhetsområdet för att minska antalet brott och öka tryggheten samt säkerställa trygghets- och säkerhetsperspektivet i stadsutvecklingsprocesserna

1.4 Stockholm är en stad med högt bostadsbyggande där alla kan bo

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Fortsätta medverka för att stadens mål om ett ökat bostadsbyggande uppfylls samtidigt som den rörliga sjötrafiken värnas				Genomför projektet Norvik enligt projektdirektiv
				I samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				arbeta med avvecklingen av oljeverksamheten vid loudden
 I samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen arbeta med avvecklingen av oljeverksamheten vid loudden				I samråd med Stockholms Stadshus AB och kommunstyrelsen arbeta med avvecklingen av oljeverksamheten vid loudden

2. Ett klimatsmart Stockholm

2.1 Energianvändningen är hållbar

Den första juli 2017 minskade energiskatten på solenergi till i stort sett noll. Nu finns förutsättningar för att investeringar i solcellsanläggningar blir lönsamma igen. Under 2017 invigdes en solcellsanläggning på Banankompaniets tak i Frihamnen. Under 2018 skall en strategi för solcellernas fortsatta utbredning tas fram. Målsättningen är en fortsatt satsning på förnybar energi. Projektet med att installera bergvärmepumpar i Masthamnen har tillfälligt avbrutits, då det beror bland annat på tunnelbanans utbredning vilket förhindrar borrhinar på Södermalm. Andra alternativa källor utreds för att kunna nå målet med en ökad andel förnybar energi. Arbetet med installation av elmätare fortsätter även under 2018. Alla större byggnader har redan 2017 fått sina egna huvudmätare. Ett arbete som minskat andelen schablonberäknade eldebiteringar.

Under budgetåret fortsätter arbetet med att uppnå en fossilfri truckverksamhet. En plan för detta ligger som en prioriterad aktivitet under 2018.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Aktivt delta i arbetet med internationella miljööverenskommelser och standardiseringar				
 Särskilt prioritera åtgärder som ger effektiv klimatnytta och synergieffekter i form av till exempel lägre driftkostnader, lägre negativ hälsopåverkan och sociala vinster. Arbetet med förslag till projekt som kan finansieras med hjälp av stadens				Arbeta med energibesparingar enligt framtagna energistrategi för Fastighet
				Ta fram plan för en fossilfri truckverksamhet
				Ta fram strategi för fortsatt satsning på solcellsanläggningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
investeringsstöd och det nationella klimatlivet ska intensifieras				
	 Köpt energi (GWh)	35 GWh	1785 GWh	
	 Köpt energi för värme, tappvarmvatten, komfortkyla samt fastighetsel (enligt Boverkets definition för fastighetsenergi) per kvadratmeter A-temp (kWh/m ²)			
	 Årlig energiproduktion baserad på solenergi (MWh)	450 MWh	2 750 MWh	

2.2 Transporter i Stockholm är miljöanpassade

Stockholms Hamnars viktigaste projekt de närmaste åren har som ett syfte att minska transporter på land.

I övrigt är det ett antal aktiviteter som alla har syftet att skapa miljöanpassade transporter. Det är:

- Följa upp den genomförda strategin för fossilbränslefri sjöfart
- Genomföra utbildning i eco-driving för truckförare i Nynäshamn och Kapellskär
- I samarbete med trafiknämnden och Stockholms Hamn AB studera möjligheten och förutsättningarna för marknadsaktörer att skapa en lösning för att transportera primärt turister sjövägen mellan stadens olika sevärdheter och terminalerna

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Arbeta för att alternativa bränslen ska tillhandahållas för fartyg				Följa upp den genomförda strategin för fossilbränslefri sjöfart
 Energianvändningen ska minska med 50 % från år 2005 till år 2025				Genomföra utbildning i eco-driving för truckförare i Nynäshamn och Kapellskär
 I samarbete med trafiknämnden och Stockholms Hamn AB studera möjligheten och förutsättningarna för marknadsaktörer att skapa en lösning för att transportera				I samarbete med trafiknämnden och Stockholms Hamn AB studera möjligheten och förutsättningarna för marknadsaktörer att skapa en lösning för att transportera

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
primärt turister sjövägen mellan stadens olika sevärdheter och terminalerna				primärt turister sjövägen mellan stadens olika sevärdheter och terminalerna
 Verka för kraftigt ökade möjligheter för järnvägstransporter från och till hamnarna				Genomför projektet Norvik enligt projektdirektiv
	 Andel miljöbränsle i stadens etanol- och biogasfordon	85 %	85 %	
				 I samarbete med Stockholm Business Region AB, AB Stokab, Stockholms hamn AB, Stockholm Parkering AB trafiknämnden och stadsbyggnadsnämnden, starta ett projekt för att med ny teknologi styra flöden för att undvika trängsel för turistbussar

2.3 Stockholm har en hållbar mark- och vattenanvändning

Vid alla ombyggnationer och projekt för Stockholms Hamnars anläggningar moderniseras anläggningarna. Miljöaspekter finns alltid med i utvecklingsarbetet.

Även den framtagna strategin för fossilbränslefri sjöfart ligger till grund för detta mål.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Beakta effekter av ett förändrat klimat i utveckling av verksamheten				Miljöaspekter med i utvecklingsarbetet
 Utredda vilka åtgärder som bör genomföras för ta för att bidra till en utveckling mot fossilbränslefri sjöfart				Följa upp den genomförda strategin för fossilbränslefri sjöfart

2.4 Stockholms kretslopp är resurseffektiva

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Andelen avfall som materialåtervinns eller återanvänds inom Hamnens verksamhet ska öka för att år 2020 uppgå till minst 80 procent				Fortlöpande ställa krav på förebyggande av avfall och resurseffektiv avfallshantering i bygg- och anläggningsprojekt
				Förbättra återvinningen av avfall i Nynäshamn
 Utveckla arbetet med differentierade hamnavgifter för att minska utsläpp och buller				Genomföra ett nytt miljörabattsystem för sjöfartskunder
 Åstadkomma en ansvarsfull avfallshantering som även inkluderar hantering av fartygens svart- & gråvatten				Arbeta med svart- & gråvattenmottagning i Stockholm och Nynäshamn
				Delta i projekt med Stockholm Vatten och Avfall om matavfallsinsamling från fartyg
 Öka användandet av Hamnens miljöförbättrande tjänster				Delta i projekt med Stockholm Vatten och Avfall om matavfallsinsamling från fartyg

2.5 Stockholms miljö är giftfri

Kemikaliehantering är ett viktigt område inom Stockholms Hamnar. Varje år ses arbetet över, ofta genom revision av miljöledningssystemet som är certifierat enligt ISO 14001:2004.

De viktigaste aktiviteterna under 2018 är att implementera SundaHus i anläggningsprojekt och fortsätta använda detta i byggprojekt. Dessutom ställs fortlöpande kemikaliekrav och materialkrav i samtliga upphandlingar.

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Minskad miljöbelastning vid val av material för Hamnens verksamhet				
	 Andel bygg- och anläggningsentreprenader i stadens regi som uppfyller stadens krav avseende användning av	80 %	80%	Implementera SundaHus i anläggningsprojekt

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	Byggvarubedömningen (BVB) eller därmed jämförliga system			
				Fortlöpande ställa kemikalie- och materialkrav i Hamnens upphandlingar

3. Ett ekonomiskt hållbart Stockholm

3.3 Fler jobbar, har trygga anställningar och försörjer sig själva

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Säkerställa att fler ungdomar får feriejobb	 Antal tillhandahållna platser för feriejobb	9 st	9 000 st	
 Ta fram arbetsplatser till grupper som står långt från arbetsmarknaden	 Antal tillhandahållna platser för kommunala visstidsanställningar	1		
 Vidareutveckla möjligheterna till introduktions-, praktik-, och lärlingsverksamhet	 Antal praktiktillfällen som genomförs inom stadens verksamheter av de aspiranter som Jobbtorg Stockholm matchar	0 st	500 st	

3.5 Stockholms stads ekonomi är långsiktigt hållbar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Fortsätta arbetet med att minska administrativa och indirekta produktionskostnader	 Andel administrations- och indirekta kostnader	17 %		
 Fortsätta arbetet med att utveckla och förädla bolagets fastigheter samt effektivisera driften av byggnader och anläggningar	Rörelseresultat Fastigheter före finanskostnader	40 Mkr		Genomföra fastighetsunderhåll enligt långsiktig underhållsplan
 God budgetföljsamhet och	 Avvikelse investeringsbudget,	1 173 mnkr		

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
prognossäkerhet	%			
 Godkänd resultatnivå	 Antal kryssningsanlöp	263 st		
	Antal kryssningspassagerare	1,1 milj		
	 Antal passagerare	12,3 milj		
	Godston	10 milj ton		
	 Resultat efter finansnetto(mnkr)	90		

Bolagsspecifika inriktningar

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
 Samordna och finansiera ÅF Offshore Race				Samordna och finansiera ÅF Offshore Race

4. Ett demokratiskt hållbart Stockholm

4.2 Stockholms stad är en bra arbetsgivare med goda arbetsvillkor

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Aktivt Medskapandeindex 	81	81	
	 Index Bra arbetsgivare 	84	84	
	 Sjukfrånvaro 	3,5 %	tas fram av nämnden	
	 Sjukfrånvaro dag 1-14 	3 %	tas fram av nämnden	
				Skapa ett starkt arbetsgivarvarumärke
				Utveckla arbetsmiljöarbetet enligt AV uppdaterade krav

4.3 Stockholm är en stad som lever upp till mänskliga rättigheter och är fritt från diskriminering

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Fortsätta implementering av nya diskrimineringslagen

4.6 Stockholm är en tillgänglig stad för alla

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
				Säkerställa att öppna delar av hamnområdet samt lokaler ska vara tillgängliga för kunderna, passagerarna och hyresgästerna

4.8 Offentlig upphandling utvecklar staden i hållbar riktning

Bolagsstyrelsens mål för verksamhetsområdet	Indikator	Årsmål	KF:s årsmål	Aktivitet
	 Andel upphandlade avtal där en plan för systematisk uppföljning har tagits fram	85 %	85%	
				 Bolaget ska i relevanta upphandlingar ställa krav på socialt ansvar
				Genomföra leverantörsuppföljningar systematiskt